

Ordförande

Utbildningskansliet

Yvonne Brogaard Nelson
+46 46 357056
yvonne.brogaard-nelson@lund.se

Tjänsteskrivelse

2019-05-27

Diarienummer

UN 2019/0397

1 (5)

Utbildningsnämnden

Ansökan om undantag från öppenhetskravet på den fristående förskolan Tofsvipan

Sammanfattning

Huvudmannen Föräldrakooperativet Tofsvipan, med organisationsnummer 716438-9780, (nedan Huvudmannen) har den 9 april 2019 ansökt om att medges undantag från kravet i skollagen att varje fristående förskola ska vara öppen för alla barn som ska erbjudas förskola. Den kommun där förskoleenheten är belägen kan enligt skollagen medge undantag med hänsyn till verksamhetens särskilda karaktär (8 kap. 18 § skollagen). Utbildningsnämnden föreslås godkänna ansökan.

Beslutsunderlag

Utbildningsförvaltningens tjänsteskrivelse av den 29 april 2019 dnr UN 2019/0395 (denna skrivelse).

Huvudmannens ansökan om undantag från skollagens öppenhetskrav av den 9 april 2019.

Huvudmannens svar på utbildningsförvaltningens begäran om förtydligande av den 16 maj 2019

Tillsynsbeslut för förskolan Tofsvipan av den 11 januari 2019

Stadgar för förskolan Tofsvipan ekonomisk förening.

Barnets bästa

Ärendet riskerar att påverka förskolebarn då undantaget innebär att barn, vars föräldrar inte kan uppfylla de krav som ställs vid medlemskap i den ekonomiska föreningen som driver föräldrakooperativet, inte kan antas till förskolan i fråga.

Ärendet

Huvudmannen har sedan 1990 tillstånd att bedriva förskola på Runslingan 5 i Lund.

Utbildningsförvaltningen genomförde regelbunden tillsyn på förskolan Tofsvipan den 11 december 2018. Vid tillsynen förelades huvudmannen att se över sina stadgar och se till att förskolan är öppen för alla barn som ska erbjudas förskola genom att se till

2019-05-27

Diarienummer

UN 2019/0397

att de enda urvalsgrunder som tillämpas vid mottagande av barn är de som är godkända av Lunds kommun.

Vidare att huvudmannen skulle se till att förskolan är öppen för alla barn som ska erbjudas förskola genom att inte kräva att vårdnadshavare ska ställa sin tid till förskolans förfogande som en förutsättning för rätt till plats.

Huvudmannen förelades slutligen att tillse att samtliga barn erbjuds förskoleplats i enlighet med författningarna genom att, då medlem utesluts, inte säga upp barns plats på förskolan.

Vidare förelades förskolan att se till att endast personal med föreskriven utbildning och/eller erfarenhet arbetar i barngruppen.

Utbildningsförvaltningen beslutade att huvudmannen senast tre månader efter beslut den 19 januari 2019 inkomma till tillsynsmyndigheten med en tidsplan för arbetet.

Den 9 april 2019 inkom huvudmannen för föräldrakooperativet Tofsvipan med en ansökan om undantag från öppenhetskravet och angav samtidigt att detta var huvudmannens svar på angivna förelägganden.

En begäran om förtydligande har begärts in av huvudmannen för förskolan Tofsvipan.

Grunderna för ansökan

Som grund för ansökan om undantag från öppenhetskravet anger förskolan Tofsvipan följande:

- Förskolan Tofsvipan är ett föräldrakooperativ. Som medlem i föreningen antas inskrivet barns vårdnadshavare.
- Medlem är skyldig att fullgöra de arbetsuppgifter inom förskoleverksamheten som föreningsstämman beslutar.

Ansökan om undantag från öppenhetskravet uppger grundas på följande förutsättningar:

För att barn ska kunna erbjudas plats i huvudmannens förskola vill huvudmannen kunna kräva följande insatser från ett barns vårdnadshavare:

- En förälder från varje familj deltar, under ledning av personal, i verksamheten vid två tillfällen per termin, inte mer än 4 timmar åt gången, i samband med personalens planerings- och arbetsplatsmöten.
- En helgdag per termin deltar familjerna i en fixardag för att ytterligare förbättra förskolans inomhus- och utomhusmiljö. De som är förhindrade att delta vid fixardagen tilldelas uppgift att utföra vid annat tillfälle enligt överenskommelse.

2019-05-27

Diarienummer

UN 2019/0397

- Medlemmarna förväntas närvara vid föreningsstämma.
- Enligt stadgarna får en medlem som bryter mot stadgarna eller som uppenbarligen skadar eller motarbetar föreningens intressen eller ändamål uteslutas av styrelsen.

Rättslig reglering

Enligt 8 kap. 18 § skollagen ska varje fristående förskola vara öppen för alla barn som ska erbjudas förskola, om inte den kommun där förskoleenheten är belägen medger undantag med hänsyn till verksamhetens särskilda karaktär.

Av förarbetena till bestämmelsen framgår att fristående förskolor ska vara öppna för alla barn som enligt 4–7 §§ ska erbjudas förskola, om inte den kommun där den fristående förskolan är belägen medger undantag med hänsyn till verksamhetens särskilda karaktär. Sådana undantag kan avse exempelvis att en fristående förskola får begränsa sin verksamhet till barn vilkas vårdnadshavare är medlemmar i ett föräldrakooperativ eller till barn till anställda hos ett visst företag. Det kan också vara fråga om en fristående förskola som särskilt riktar sig till barn som är i behov av särskilt stöd (prop. 2009/10:165 s. 356 och 716).

Grunder för nämndens beslut

Huvudmannen har ansökt om undantag från öppenhetsprincipen med hänvisning till verksamhetens särskilda karaktär. Huvudmannen önskar ges rätt att kräva visst mått av engagemang av föräldrarna till barn som har plats på förskolan. Mot bakgrund av de förtydliganden huvudmannen inkommit med angående förväntad arbetsinsats av föräldrarna gör utbildningsförvaltningen bedömningen att insatsen är skälig och föreslår därför, i enlighet med ovan, att undantag ska beviljas.

Även om en kommun medger undantag från öppenhetsprincipen behöver den fristående förskolan följa övriga bestämmelser i skollagen avseende exempelvis

- att endast behörig personal arbetar i barngruppen,
- att inga oskäliga avgifter tas ut och att maxtaxa tillämpas,
- att verksamhetens öppettider följer skollagens bestämmelser,
- att ett barn inte kan förlora sin plats i det fall vårdnadshavare utesluts ur den ekonomiska föreningen då denne bryter mot stadgarna eller uppenbarligen skadar eller motarbetar föreningens intressen eller ändamål.

Lunds kommun har anslutit sig till maxtaxereformen vilket innebär att några andra avgifter inte får tas ut. Extra arbete i barngrupp

2019-05-27

Diarienummer

UN 2019/0397

under vårdnadshavares ordinarie arbetstid blir därför en extra avgift för vårdnadshavarna utöver barnomsorgsavgiften.

I det här fallet rör det sig om cirka åtta timmars arbete per termin.

De övriga insatserna som krävs sker under helg eller kvällstid.

Utbildningsförvaltningen vill framhålla att ersättning för lönekostnader till personal ingår i det grundbelopp som kommunen betalar ut till förskolan. Grundbeloppet grundar sig på 8 kap. 21-22 §§ skollagen.

Med hänsyn till verksamhetens särskilda karaktär av föräldrakooperativ föreslås utbildningsnämnden godkänna att Föräldrakooperativet Tofsvipan ekonomisk förening (organisationsnummer 716438-9780) medges undantag från kravet i skollagen om att varje fristående förskola ska vara öppen för alla barn. Detta genom att förskolan vid erbjudande av plats får begränsa sin verksamhet till barn vilkas föräldrar är medlemmar i föräldrakooperativet i enlighet med vad som anförs i tjänsteskrivelsen.

Rutiner för Huvudmän som beviljas undantag till följd av beslut

Huvudmannen ska informera vårdnadshavare om förskolans rätt att göra undantag enligt 8 kap. 18 § skollagen (2010:800) innan ett barn placeras i förskolans kö. Denna information ska även finnas på förskolans hemsida. Vårdnadshavare ska innan eller i samband med ansökan om plats skriftligen informeras om de särskilda krav som ställs på vårdnadshavaren för att barnet ska erbjudas en plats vid förskolan. Den skriftliga informationen ska vara samstämmig med den som huvudmannen lämnat till utbildningsförvaltningen. Vårdnadshavaren kan därmed ta ställning till de krav som huvudmannen ställer för erbjudande av plats vid förskolan.

I det fall förskolan avviker från det beslutade undantaget upphävs detta beslut.

Stefan Norrestam
Utbildningsdirektör

Yvonne Brogaard Nelson
Utredare

2019-05-27

Diarienummer

UN 2019/0397

Ordförandes förslag till beslut

Utbildningsnämnden föreslår besluta

att bevilja ansökan om undantag från öppenhetskravet på
Föräldrakooperativet Tofsvipan.

Beslut expedieras till:

Föräldrakooperativet Tofsvipan ekonomisk förening
Akten